

HOLSBEEK

3220

Gemeentebestuur Holsbeek

adres: Dutselstraat 15, 3220 Holsbeek
telefoon: 016/62 95 00
fax: 016/62 12 37
e-mail: milieu@holsbeek.be
url: www.holsbeek.be

Korte landschapsbeschrijving

Regio:	Hageland
Deelgemeenten:	Holsbeek, Kortrijk-Dutsel, Nieuwrode, Sint-Pieters-Rode
Oppervlakte:	38,50 km ²
Oppervlakteverdeling:	
– Landbouwgronden:	61,93%
– Bossen:	18,15%
– Bebouwde gronden:	17,77%
– Andere:	2,16%

Holsbeek ligt op de grens tussen een noordelijk vlak gebied met arme zandige gronden en een zuidelijk reliëfrijker plateau met vruchtbare leemgronden. Geografisch valt Holsbeek ongeveer op de zuidwestelijke grens van het (droge) Hageland. De typische Hagelandse heuvelruggen, afgewisseld met de Wingevallei, bepalen het landschap. Belangrijke delen van de gemeente zijn waardevolle open ruimtegebieden.

In de noordoostelijke regio van de provincie Vlaams-Brabant zijn vooral de Dijle en de Demer en hun valleien belangrijke elementen van het fysisch systeem. De Wingevallei sluit aan bij de Demer, net voor de Demer in de Dijle uitmondt. Demer- en Dijlevalei maken deel uit van een ecosysteem dat als een groene S doorheen de provincie gaat.

Voor de ecologische en landschappelijke structuur van Holsbeek is vooral de vallei van de Winge van belang. Zij vormt een aaneengesloten lint van natuur- en bosgebieden doorheen de gemeente van oost naar west. De vallei van de Molenbeek en de Winge is dan ook (deels) als ankerplaats beschermd van Gemp tot Horst. Ook de flank van de Hagelandse heuvelrug vormt een belangrijk gebied met bos en natuur, al is een groot gedeelte van deze heuvelrug verkaveld.

De agrarische bedrijvigheid is geëvolueerd naar een meer grootschalige akkerbouw. Vooral rond Nieuwrode ging de traditionele kleinfruitteelt (perziken, e.d.) teloor. In de beekvalleien overheersen populieraanplantingen die aangelegd werden op zones die oorspronkelijk hooilanden waren.

Het gehele gebied bestaat verder uit een sterk versneden plateau dat naast de talrijke beboste arealen heel wat – door houtkanten en bomenrijen – gecompartmenteerde landbouwgebieden heeft. Ook zijn er plaatsen met weidse zichten op o.m. de Zennevallei en Halle. De diep ingesneden beekvalleien herbergen bronnen en moerasbosjes. Het Brabants Ardennenlandschap in het zuidoosten van het gebied wijkt bodemkundig sterk af van de normale Leemstreek. De steile hellingen zijn meestal bebost, gedeeltelijk met naaldhout of weiland. Sommige heuveltoppen zijn lang braak gebleven zoals Meigemheide en Solheide, de schrale milieus hebben soms een heideachtige vegetatie.

In het noordelijk deel, ter hoogte van Linkebeek ligt het Dwersbos met veel taluds en holle wegen. Het open landschap ten zuiden van het Dwersbos is vrij intact gebleven. Ten westen van het Gasthuisbos ligt Meigemheide met de Kesterbeek. Nog meer zuidelijker liggen Begijnenbos en Elsemheide. In deze omgeving liggen meerdere bronnen, de Termeulenbeek en de Molenbeek of Meerbeek.

Belangrijke habitats en landschapstructuren

De beekvallei van de Winge loopt doorheen de gemeente van zuidoost naar noordwest. De Wingevallei is een aaneenschakeling van waardevolle en zeer waardevolle percelen o.a. het Hof ter Winge (glanshaverhooilanden en verruigde dottergraslanden) en het Bergbroek/Dunbergbroek. Hier borrelt kwelwater op en zorgt op de gemaaide percelen voor geschikte groeiplaatsen van zeldzame planten als Kleine valeriaan, Grote boterbloem, Karwijselie, Moerastreepzaad en de Brede- en Gevlekte orchis. Op verschillende plaatsen komen alluviale essen-elzenbossen voor met zeldzame zegges en Dotterbloem. De percelen eiken-haagbeukenbos herbergen een voorjaarsflora van Dalkruid, Meiklokje, Bosanemoon, Eenbes, Slanke sleutelbloem en Bosbingelkruid.

Ter hoogte van de Blauwmolen, Vierbunders, de Heilige Geestmolen en het kasteel van Horst komen eutrofe plassen voor. Ter hoogte van de Stuikbeek aan het kasteel van Horst komt een groot dotterbloemperceel voor.

In het westelijk deel van Holsbeek liggen het Gasthuisbos, het Chartreuzenbos en het Sint-Gertrudisbos. Hoewel de heuvels waarop deze bossen staan erg te lijden hebben onder verkavelingsdruk en de huidige spontane groei van exoten of naaldhout, zijn hier nog waardevolle eiken- en beukenbossen. Meestal betreft het zure eikenbossen. In het Chartreuzenbos komt een belangrijk aandeel zuur beukenbos en eiken-berkenbos voor.

In het noordoosten van de gemeente komt nog een belangrijk aandeel zuur eiken-berkenbos voor ter hoogte van het Mostingbos en aan de Baronsheide.

In de gemeente komen veelvuldig holle wegen voor. Sommige holle wegen zijn restanten van oude steengroeven. De nog onverharde wegen worden als zeer waardevol beschouwd. De verharde holle wegen worden, voor zoverre deze nog natuurlijke kenmerken hebben, als waardevol beschreven.